

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

51

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Kleofas

PRZEKAZUJĄCY

KWK Katowice-Kleofas

WYKONAWCA SPISU

KWK Kleofas

ROK PRZEKAZANIA

2008

MIJESCOWOŚĆ

Katowice, Chorzów

GINA

Katowice, Chorzów

POWIAT

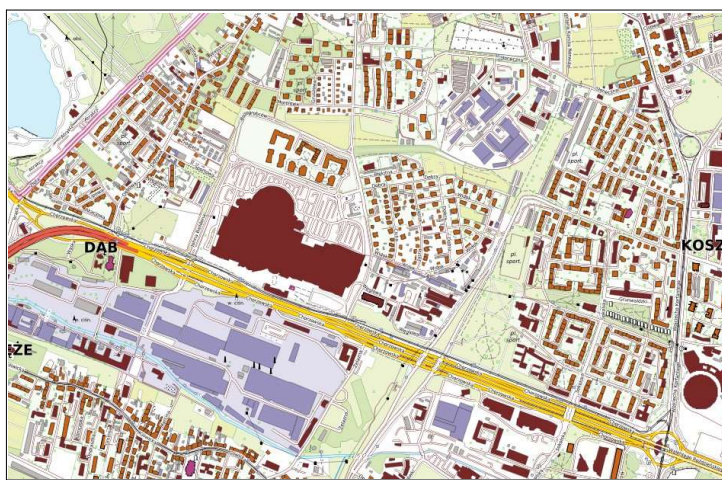
Katowice, Chorzów

WOJEWÓDZTWO

śląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Katowice, Chorzów

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

1839

–

2004

	DOK. TEKSTOWA	DOK. KARTOGRAFICZNA	SUMA
ILOŚĆ JEDNOSTEK	201	93	294
ILOŚĆ PODJEDNOSTEK	1443	885	2328
ILOŚĆ mb	–		
ILOŚĆ SKANÓW	10	63	73

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja prawna; dokumentacja pomiarowa; geologia i hydrogeologia; plan ruchu; ochrona powierzchni, inne.

KARTOGRAFIA: karty tytułowe; mapy: wyrobisk górniczych, powierzchni, geologiczne; ewidencja gruntów; przekroje i profile geologiczne; inne.

Archiwum Państwowe w Katowicach, zesp. Giesche Spółka Akcyjna Zarząd Kopalni Kleofas w Katowicach Załężu, sygn. 12/347/0, lata 1839–1945.
 Archiwum Państwowe w Katowicach, zesp. Kopalnia Węgla Kamiennego „Katowice-Kleofas” w Katowicach, sygn. 12/2572/0, lata 1996–2005.

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Kleofas	
METODA EKSPLOATACJI	podziemna	
PRZEDSIĘBIORCA	KWK Katowice-Kleofas	
NAZWA ZŁOŻA		
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny	
NAZWA TG NAZWA	Katowice-Bogucice-Załęże	
OG	Bogucice	
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	–	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI
KONCESJA I WYGASZENIE	129/94 z dnia 22.08.1994 r. –	

Kopalnia prowadziła eksploatację w rejonie Katowic (dzielnice Śródmieście, Dąb, Załęże, Koszutka, Osiedle Witosa oraz częściowo Osiedle Tysiąclecia) i Chorzowa.

Nadanie górnicze dla terenu kopalni uzyskał w 1840 r. Karol Godula i Loebel Freund. W 1845 r. Karol Godula wykupił całą kopalnię. W tym samym roku rozpoczęto eksploatację. W 1855 r. została połączona z innymi kopalniami i polami górniczymi: „Adam”, „Eva”, „Jenny”, „Joseph” i „Rinaldo”. W 1867 r. kopalnia zawiesiła eksploatację. W 1880 r. przejęła ją od Johanny Schaffgotsch firma Georg von Giesches Erben. W 1886 r. wznowiono eksploatację. Od tego czasu kopalnia prowadziła wydobywanie w obrębie pól: „Beatenssegen”, „Christnacht”, „Kalina I”, „Zum hohen Kreuz C”, „Zur Gottes Gnade”, „Arcona Westfeld”, „Arcona Fortsetzung”, „Christnacht Ergänzung I”. Od 1922 r. kopalnia należała do spółki Giesche. W okresie 1932–1938 wydobywanie było zawieszone. Od 1942 roku kopalnia podlegała firmie Gieschebetriebe G.m.b.H. Kattowitz. W 1945 r. zakład włączono do Katowickiego ZPW. W 1974 r. połączono go z kopalnią „Gottwald” w jeden zakład o nazwie „Gottwald”. W 1990 r. powrócono do nazwy „Kleofas”. W 1993 r. kopalnię włączono do Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. W roku 1996 KWK „Kleofas” połączono z KWK „Katowice” w jeden zakład KWK „Katowice-Kleofas”. W 2004 r. kopalnia ostatecznie zaprzestała prowadzenia eksploatacji. Zlikwidowano większość jej obiektów budowlanych. Zachowały się obiekty zabytkowe: straż pożarna, stajnia, stacja ratownictwa górniczego, elektrownia, ciepłownia, nadszypia szybu „Fortuna III”, budynek maszynowni „Fortuna I”.

W 1845 r. w kopalni funkcjonował szyb „Bertold” o głębokości 12 m. W 1881 r. rozpoczęto budowę szybu „Fortuna II” („Walter”), a w 1888 r. oddano do eksploatacji szyb wentylacyjny „Wschodni”. Wówczas rozpoczęto także budowę szybu „Fortuna I” („Frankenberg”), a w 1891 szybu III („Recke”). W latach 1890–1891 powstał materiałowo-zjazdowy szyb „Północny” i wentylacyjny szyb „Wschodni II”. W okresie PRL prowadzono eksploatację z filarów ochronnych Załęża.

Na obszarze górniczym kopalni eksploatowano pokłady 401, 402, 404, 405, 407, 412, 416 (warstwy rudzkie), 501, 504 i 510 (warstwy siodłowe), 620 (warstwy porębskie) w strefie głębokościowej do ok. 700 m.

Maksymalną wielkość rocznej produkcji kopalnia osiągnęła w 1979 r. Wydobyto wówczas ok. 3 mln t węgla.

Bibliografia

1. Frużyński A., *Kopalnie węgla kamiennego w Polsce*, Łódź 2012.
2. Główny Instytut Górnictwa, <http://zapadliska.gig.eu/pl/content/kopalnie>, dostęp z dnia 2.09.2020 r.
3. Jaros J., *Słownik historyczny kopalń węgla na ziemiach polskich*, Katowice 1984.
4. *Kopalnia „Kleofas”: 1792–1992*, oprac. R. Borowy, Katowice 1992.